ระเบียบกรมปศุสัตว์
ว่าด้วยการขอรับและออกใบรับรองมาตรฐานศูนย์ผลิตน้ำเชื้อสำหรับผสมพันธุ์สัตว์
พ.ศ. ๒๕๖๐

เพื่อเป็นการอำนวยความสะดวกในการขอรับใบรับรองมาตรฐานศูนย์ผลิตน้ำเชื้อสำหรับผสมพันธุ์ของโค กระบือ แพะ แกะ สุกร และม้า สำหรับผู้ประกอบการที่มีไว้ขาย จำหน่าย จ่าย แจก แลกเปลี่ยน หรือมีไว้เพื่อขายซึ่งน้ำเชื้อสำหรับผสมพันธุ์ตามกฎหมายว่าด้วยโรคระบาดสัตว์

อาศัยอำนาจตามความในมาตรา ๓๒ แห่งพระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการแผ่นดิน พ.ศ. ๒๕๓๔ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติระเบียบบริหารแผ่นดิน (ฉบับที่ ๕) พ.ศ. ๒๕๔๕ อธิบดีกรมปศุสัตว์จึงออกระเบียบไว้ ดังต่อไปนี้

ข้อ ๑ ระเบียบนี้เรียกว่า "ระเบียบกรมปศุสัตว์ ว่าด้วยการขอรับและออกใบรับรองมาตรฐานศูนย์ผลิตน้ำเชื้อสำหรับผสมพันธุ์สัตว์ พ.ศ. ๒๕๖๐"

ข้อ ๒ ระเบียบนี้ให้ใช้บังคับตั้งแต่วันประกาศเป็นต้นไป

ข้อ ๓ ให้ยกเลิก

(๑) ระเบียบกรมปศุสัตว์ ว่าด้วยการขอรับและออกใบรับรองมาตรฐานศูนย์ผลิตน้ำเชื้อสำหรับผสมพันธุ์สัตว์ พ.ศ. ๒๕๔๘

(๒) ระเบียบกรมปศุสัตว์ ว่าด้วยการขอรับและออกใบรับรองมาตรฐานศูนย์ผลิตน้ำเชื้อสำหรับผสมพันธุ์สัตว์ (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๕๐

ข้อ ๔ ในระเบียบนี้

"สัตว์" หมายความว่า โค กระบือ แพะ แกะ สุกร ม้า และหมายความรวมถึงสัตว์ชนิดอื่นตามที่อธิบดีประกาศกำหนด

"พ่อพันธุ์" หมายความว่า สัตว์เพศผู้ที่ใช้รีดน้ำเชื้อเพื่อผลิตเป็นน้ำเชื้อสดหรือเป็นน้ำเชื้อแช่แข็งสำหรับใช้ผสมเทียมสัตว์ หรือการขยายพันธุ์สัตว์โดยวิธีอื่น ๆ

"น้ำเชื้อ" หมายความว่า สารพันธุกรรมจากพ่อพันธุ์สัตว์สำหรับการปฏิสนธิ

"ผลิต" หมายความว่า การนำน้ำเชื้อจากพ่อพันธุ์สัตว์มาผ่านกระบวนการเพื่อสามารถนำไปใช้ในการผสมเทียม หรือการขยายพันธุ์สัตว์โดยวิธีอื่น ๆ

"เขตเลี้ยงสัตว์" หมายความว่า บริเวณพื้นที่เลี้ยงสัตว์พ่อพันธุ์หรือตัวล่อ รวมถึงโรงเรือนพ่อพันธุ์ บริเวณรีดเก็บน้ำเชื้อและทำความสะอาดพ่อพันธุ์ และบริเวณที่เก็บอาหารสัตว์

"ศูนย์ผลิตน้ำเชื้อ" หมายความว่า ศูนย์ผลิตน้ำเชื้อสำหรับผสมพันธุ์สัตว์ รวมถึงสถานที่เลี้ยงพ่อพันธุ์สัตว์ และสถานที่ผลิตน้ำเชื้อเพื่อการขาย จำหน่าย จ่าย แจก แลกเปลี่ยน หรือมีไว้เพื่อขาย ซึ่งน้ำเชื้อสำหรับผสมพันธุ์สัตว์ด้วย

"โรคระบาดสัตว์" หมายความว่า โรคระบาดสัตว์ตามกฎหมายโรคระบาดสัตว์

/"โรคทางพันธุกรรม"...

"โรคทางพันธุกรรม" หมายความว่า โรคที่เกิดจากความผิดปกติของโครโมโซมหรือยีนตั้งแต่แรกเกิดหรือตั้งแต่ปฏิสนธิ หรืออาจเกิดการผิดปกติได้ในภายหลัง ทำให้มีผลเกิดภาวะผิดปกติทางร่างกาย หรือเกิดภาวะเจ็บป่วยได้ ซึ่งโรคทางพันธุกรรมอาจสามารถหรือไม่สามารถถ่ายทอดสู่รุ่นลูกรุ่นหลานได้แล้วแต่กรณีตามที่อธิบดีประกาศกำหนด

"มาตรฐานศูนย์ผลิตน้ำเชื้อ" หมายความว่า มาตรฐานศูนย์ผลิตน้ำเชื้อตามระเบียบนี้

"ใบรับรองมาตรฐาน" หมายความว่า ใบรับรองมาตรฐานศูนย์ผลิตน้ำเชื้อสำหรับผสมพันธุ์สัตว์

"ผู้ประกอบการ" หมายความว่า ผู้ประกอบการศูนย์ผลิตน้ำเชื้อ

"สัตวแพทย์ประจำศูนย์ผลิตน้ำเชื้อ" หมายความว่า สัตวแพทย์ผู้ได้รับใบอนุญาตเป็นผู้ประกอบวิชาชีพการสัตวแพทย์ชั้นหนึ่งจากสัตวแพทยสภา

"คณะกรรมการ" หมายความว่า คณะกรรมการตรวจรับรองมาตรฐานศูนย์ผลิตน้ำเชื้อสำหรับผสมพันธุ์สัตว์

"อธิบดี" หมายความว่า อธิบดีกรมปศุสัตว์

ข้อ ๕ ให้อธิบดีกรมปศุสัตว์รักษาการตามระเบียบและให้มีอำนาจออกระเบียบ ประกาศหรือคำสั่ง รวมทั้งอำนาจในการวินิจฉัย สั่งการ เพื่อปฏิบัติการให้เป็นไปตามระเบียบนี้

หมวด ๑
คุณสมบัติของศูนย์ผลิตน้ำเชื้อที่จะขอรับใบรับรองมาตรฐาน

ข้อ ๖ ศูนย์ผลิตน้ำเชื้อที่จะขอรับใบรับรองมาตรฐาน ต้องมีสัตวแพทย์ประจำเป็นผู้รับผิดชอบการควบคุมป้องกันโรค และการผลิตน้ำเชื้อพ่อพันธุ์สัตว์

ข้อ ๗ ศูนย์ผลิตน้ำเชื้อที่จะขอรับใบรับรองมาตรฐาน ต้องมีลักษณะของสถานที่ตั้งและการจัดการด้านสุขาภิบาล ดังต่อไปนี้

(๑) ตั้งเป็นเอกเทศ มีรั้วล้อมรอบ เพื่อควบคุมการเข้าออกของบุคคล ยานพาหนะ และสัตว์ชนิดอื่น ๆ

(๒) อยู่ห่างจากโรงฆ่าสัตว์และตลาดนัดค้าสัตว์อย่างน้อยห้ากิโลเมตร เพื่อป้องกันการแพร่ระบาดของโรค หรือมาตรการอื่น ๆ ที่สามารถป้องกันการแพร่ระบาดของโรคได้

(๓) มีที่รวบรวมหรือมีการกำจัดขยะมูลฝอยและสิ่งปฏิกูลที่เหมาะสมและถูกสุขลักษณะ

(๔) มีบ่อระบบบำบัดน้ำเสีย หรือระบบระบายน้ำเสียและน้ำทิ้งที่มีประสิทธิภาพ ไม่มีการระบายน้ำทิ้งลงสู่แหล่งน้ำสาธารณะ จนกว่าจะมีการบำบัดน้ำเสียให้อยู่ในเกณฑ์ที่ทางราชการกำหนด

ข้อ ๘ ศูนย์ผลิตน้ำเชื้อที่จะขอรับใบรับรองมาตรฐาน ต้องมีพื้นที่เพียงพอต่อจำนวนสัตว์ มีโรงเรือนที่สะอาด มีพื้นที่เลี้ยงสัตว์แบ่งเป็นสัดส่วนชัดเจน ถูกสุขอนามัย พื้นโรงเรือนต้องไม่มีน้ำขังและประกอบไปด้วยโรงเรือน ดังต่อไปนี้

(๑) โรงเรือนกักกันสัตว์สำหรับตรวจสุขภาพก่อนนำเข้าไปในเขตเลี้ยงสัตว์อันถือเป็นเขตปลอดโรค ให้อยู่ห่างจากเขตเลี้ยงสัตว์ไม่น้อยกว่าหนึ่งร้อยเมตร หากอยู่น้อยกว่าหนึ่งร้อยเมตร ให้อยู่ในดุลพินิจของคณะกรรมการ โดยพิจารณาจากเหตุผลทางวิชาการ แต่ต้องห่างจากเขตเลี้ยงสัตว์ไม่น้อยกว่ายี่สิบห้าเมตร

(๒) โรงเรือนพ่อพันธุ์ที่ผ่านการตรวจสุขภาพแล้ว ให้อยู่ภายในเขตเลี้ยงสัตว์ของศูนย์ผลิตน้ำเชื้อ

/(๓) โรงเรือน...

(๓) โรงเรือนหรือบริเวณสำหรับทำการรีดเก็บน้ำเชื้อพ่อพันธุ์ ต้องจัดให้มีบริเวณเตรียมอุปกรณ์การรีดเก็บน้ำเชื้อ และบริเวณทำความสะอาดพ่อพันธุ์ก่อนรีดเก็บน้ำเชื้อ

(๔) โรงเรือน และที่เก็บอาหารสัตว์ให้แยกเป็นสัดส่วนชัดเจน และมีระบบป้องกันสัตว์ที่เป็นพาหะของโรค

ข้อ ๙ ศูนย์ผลิตน้ำเชื้อที่จะขอรับใบรับรองมาตรฐาน ต้องมีห้องปฏิบัติการตรวจคุณภาพและผลิตน้ำเชื้อ ซึ่งมีหลักเกณฑ์ดังนี้

(๑) มีแสงสว่างเพียงพอ

(๒) ผนังและพื้นห้องทำด้วยวัสดุผิวเรียบ ทำความสะอาดง่าย มีช่องเฉพาะสำหรับนำน้ำเชื้อเข้า

(๓) มีอุปกรณ์ที่จำเป็นสำหรับการผลิตและตรวจสอบคุณภาพน้ำเชื้อ

(๔) มีตู้เก็บอุปกรณ์ เครื่องมือ เครื่องใช้ในการตรวจคุณภาพน้ำเชื้อโดยเฉพาะ

(๕) มีบริเวณสำหรับเก็บสต๊อกน้ำเชื้อ และมีบันทึกการผลิต การรับจ่ายน้ำเชื้อที่สามารถตรวจสอบย้อนกลับได้

หมวด ๒
การขอรับและการออกใบรับรองมาตรฐานศูนย์ผลิตน้ำเชื้อสำหรับผสมพันธุ์สัตว์

ข้อ ๑๐ ผู้ประกอบการที่มีความประสงค์ให้กรมปศุสัตว์ออกใบรับรองมาตรฐานศูนย์ผลิตน้ำเชื้อสำหรับผสมพันธุ์สัตว์ ให้ยื่นคำขอพร้อมเอกสารหลักฐานที่สำนักงานปศุสัตว์จังหวัดที่ศูนย์ผลิตน้ำเชื้อตั้งอยู่ หรือศูนย์วิจัยการผสมเทียมและเทคโนโลยีชีวภาพในเขตพื้นที่รับผิดชอบ

(๑) คำขอรับใบรับรองต้องมีรายละเอียด ดังต่อไปนี้

(ก) วัน เดือน ปี ที่ยื่นคำขอรับใบรับรองมาตรฐานศูนย์ผลิตน้ำเชื้อ

(ข) ชื่อและที่อยู่ของผู้ขอรับใบรับรองมาตรฐาน ถ้าผู้ขอรับใบรับรองเป็นนิติบุคคลต้องยื่นเอกสารหลักฐานหรือสำเนาแสดงการเป็นนิติบุคคลพร้อมกับคำขอด้วย

(ค) สถานที่ตั้งศูนย์ผลิตน้ำเชื้อ

(๒) เอกสารหลักฐานประกอบการยื่นคำขอต้องมีรายละเอียดดังต่อไปนี้

(ก) แผนผังแสดงที่ตั้งโรงเรือนเลี้ยงสัตว์ โรงเรือนกักกันสัตว์ โรงเรือนหรือบริเวณสำหรับทำการรีดเก็บน้ำเชื้อ โรงเรือนสำหรับเก็บอาหารและสิ่งปลูกสร้างโดยสังเขป พร้อมภาพถ่าย

(ข) ภาพถ่ายพ่อพันธุ์สัตว์ และหมายเลขประจำตัวพ่อพันธุ์สัตว์ ทุกตัวที่จะใช้เป็นพ่อพันธุ์เพื่อรีดเก็บ

(ค) หนังสือรับรองสุขภาพพ่อพันธุ์สัตว์ซึ่งออกโดยสัตวแพทย์ผู้ได้รับใบอนุญาตเป็นผู้ประกอบวิชาชีพการสัตวแพทย์ชั้นหนึ่งจากสัตวแพทยสภา ว่าได้ทำการตรวจและทดสอบโรค ตามที่อธิบดีประกาศกำหนดโดยแนบหลักฐานการทดสอบจากห้องปฏิบัติการของกรมปศุสัตว์ หรือห้องปฏิบัติการที่กรมปศุสัตว์รับรอง

(ง) หนังสือยินยอมเป็นสัตวแพทย์ประจำศูนย์ผลิตน้ำเชื้อจากสัตวแพทย์ผู้ได้รับใบอนุญาตเป็นผู้ประกอบวิชาชีพการสัตวแพทย์ชั้นหนึ่งจากสัตวแพทยสภา

/ข้อ ๑๑...

ข้อ ๑๑ เมื่อปศุสัตว์จังหวัดหรือศูนย์วิจัยการผสมเทียมและเทคโนโลยีชีวภาพ ได้รับคำขอตามข้อ ๑๐ แล้วให้ตรวจสอบคำขอและเอกสารหลักฐานประกอบการยื่นคำขอให้ถูกต้องครบถ้วนแล้วจัดส่งคำขอพร้อมเอกสารต่าง ๆ ไปยังสำนักเทคโนโลยีชีวภาพการผลิตปศุสัตว์เพื่อตรวจสอบคุณสมบัติและสถานที่ซึ่งเป็นที่ตั้งศูนย์ผลิตน้ำเชื้อ และเมื่อตรวจสอบเสร็จแล้วให้เสนอเรื่องต่อคณะกรรมการเพื่อเสนอความเห็นประกอบการพิจารณาของอธิบดีต่อไป

ข้อ ๑๒ เมื่ออธิบดีหรือผู้ซึ่งอธิบดีมอบหมายได้รับรายงานตามข้อ ๑๑ แล้ว ให้อธิบดีหรือผู้ซึ่งอธิบดีมอบหมายตรวจพิจารณาว่าผู้ขอรับใบรับรองได้ปฏิบัติตามหลักเกณฑ์ที่กำหนดไว้ตามระเบียบนี้หรือไม่ แล้วพิจารณาออกใบรับรองมาตรฐานศูนย์ผลิตน้ำเชื้อ หรือมีหนังสือแจ้งคำสั่งไม่รับรองมาตรฐานพร้อมด้วยเหตุผลให้ผู้ขอรับใบรับรองทราบภายในสามสิบวันนับแต่วันที่ได้รับรายงานสรุปผลการตรวจพิจารณา

หมวด ๓
คณะกรรมการตรวจรับรองมาตรฐานศูนย์ผลิตน้ำเชื้อสำหรับผสมพันธุ์สัตว์

ข้อ ๑๓ ให้อธิบดีแต่งตั้งคณะกรรมการตรวจรับรองมาตรฐานศูนย์ผลิตน้ำเชื้อสำหรับผสมพันธุ์สัตว์จำนวนไม่น้อยกว่าห้าคน และให้มีผู้ทรงคุณวุฒิซึ่งมีความเชี่ยวชาญด้านน้ำเชื้อเป็นกรรมการเพิ่มอีกหนึ่งคน ซึ่งประธานกรรมการเห็นชอบให้เข้าประชุมในการประชุมแต่ละครั้ง

ในกรณีจำเป็นอาจแต่งตั้งคณะกรรมการมากกว่าหนึ่งคณะก็ได้ตามความเหมาะสม

คณะกรรมการมีอำนาจหน้าที่ดังต่อไปนี้

(๑) ตรวจสอบคุณสมบัติของศูนย์ผลิตน้ำเชื้อที่จะขอรับใบรับรองมาตรฐาน ตามหมวด ๑

(๒) ประชุมวางแผนการตรวจรับรองศูนย์ผลิตน้ำเชื้อ ทบทวนรายละเอียดข้อมูลการตรวจรับรองมาตรฐานศูนย์ผลิตน้ำเชื้อรวมถึงข้อมูลการตรวจครั้งก่อน

(๓) แจ้งกำหนดการตรวจรับรองมาตรฐานศูนย์ผลิตน้ำเชื้อ ให้ผู้ประกอบการทราบ

(๔) ดำเนินการตรวจรับรองมาตรฐานศูนย์ผลิตน้ำเชื้อ จัดทำบันทึกรายละเอียดข้อบกพร่องที่พบ

(๕) ประชุมสรุปผลการตรวจรับรองมาตรฐานศูนย์ผลิตน้ำเชื้อแล้วแจ้งให้ผู้ประกอบการทราบและกำหนดระยะเวลาแก้ไขข้อบกพร่อง

(๖) จัดทำเอกสารสรุปผลการตรวจรับรองมาตรฐานศูนย์ผลิตน้ำเชื้อ ให้คณะกรรมการและผู้ประกอบการลงลายมือชื่อร่วมกัน

(๗) เสนอรายงานผลการตรวจรับรองมาตรฐานศูนย์ผลิตน้ำเชื้อต่ออธิบดี เพื่อพิจารณาออกใบรับรอง

(๘) คณะกรรมการสามารถดำเนินการตรวจกรณีพิเศษ โดยอาจไม่แจ้งให้ผู้ประกอบการทราบล่วงหน้า ในกรณีที่มีเหตุอันควรสงสัยว่าศูนย์ผลิตน้ำเชื้อมาตรฐานที่ได้รับการรับรองมีประสิทธิภาพลดลง ไม่ปฏิบัติตามกฎหมายที่เกี่ยวข้อง มีข้อร้องเรียน หรือกรณีอื่น ๆ ที่กรมปศุสัตว์มอบหมายให้ดำเนินการ

/หมวด ๔...

หมวด ๔
การแจ้งและรายงานผลการตรวจรับรองมาตรฐานศูนย์ผลิตน้ำเชื้อ

ข้อ ๑๔ ให้คณะกรรมการแจ้งผลการตรวจรับรองมาตรฐานศูนย์ผลิตน้ำเชื้อให้ผู้ประกอบการทราบเป็นหนังสือภายในเจ็ดวันทำการนับแต่วันที่สิ้นสุดการตรวจรับรอง ในกรณีที่ผู้ประกอบการไม่เห็นด้วยให้แจ้งคำคัดค้านให้คณะกรรมการทราบภายในสิบห้าวันนับจากวันที่ได้รับหนังสือนั้น

เมื่อพ้นระยะเวลาตามวรรคหนึ่งแล้ว ถ้าผู้ประกอบการไม่แจ้งคำคัดค้านให้ถือว่าผู้ประกอบการยอมรับที่จะแก้ไขข้อบกพร่องตามที่คณะกรรมการกำหนด

ข้อ ๑๕ ให้คณะกรรมการเสนอรายงานผลการตรวจรับรองมาตรฐานศูนย์ผลิตน้ำเชื้อต่ออธิบดีผ่านผู้อำนวยการสำนักเทคโนโลยีชีวภาพการผลิตปศุสัตว์พิจารณา เพื่อประกอบการออกใบรับรองมาตรฐานมอบให้แก่ผู้ประกอบการต่อไป

หมวด ๕
ใบรับรองมาตรฐาน และการต่ออายุใบรับรองมาตรฐาน

ข้อ ๑๖ ใบรับรองมาตรฐานศูนย์ผลิตน้ำเชื้อให้เป็นไปตามแบบที่อธิบดีประกาศกำหนด และให้มีอายุหนึ่งปีนับแต่วันที่ออกใบรับรองมาตรฐาน

ข้อ ๑๗ ถ้าผู้ประกอบการประสงค์จะขอต่ออายุใบรับรองมาตรฐาน ให้ยื่นคำขอต่ออายุใบรับรองมาตรฐานพร้อมหลักฐานตามข้อ ๑๐ ภายในสี่สิบห้าวันก่อนใบรับรองมาตรฐานฉบับเดิมสิ้นอายุ โดยยื่นที่สำนักงานปศุสัตว์จังหวัดที่ศูนย์ผลิตน้ำเชื้อตั้งอยู่ หรือศูนย์วิจัยการผสมเทียมและเทคโนโลยีชีวภาพ ในเขตพื้นที่รับผิดชอบ พร้อมกับใบรับรองมาตรฐานฉบับเดิม

เมื่อได้ยื่นคำขอตามวรรคหนึ่งแล้ว ผู้ประกอบการสามารถประกอบกิจการต่อไปได้จนกว่าอธิบดีจะมีคำสั่งไม่อนุญาตให้ต่อใบรับรองมาตรฐาน

หมวด ๖
หน้าที่ของศูนย์ผลิตน้ำเชื้อที่ได้รับใบรับรองมาตรฐาน

ส่วนที่ ๑
การควบคุมและป้องกันโรค

ข้อ ๑๘ ศูนย์ผลิตน้ำเชื้อต้องปฏิบัติตามหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขในการควบคุมและป้องกันโรค ดังนี้

(๑) ต้องจัดให้มีระบบการทำลายเชื้อโรคหรือบ่อน้ำยาฆ่าเชื้อโรคสำหรับบุคคลและยานพาหนะทุกประเภทก่อนเข้าศูนย์ผลิตน้ำเชื้อสำหรับผสมพันธุ์สัตว์ รวมทั้งบันทึกการเข้าออกของบุคคลภายนอกและยานพาหนะทุกครั้ง

/(๒) สัตว์ทุกตัว...

(๒) สัตว์ทุกตัวที่จะนำเข้ามาในศูนย์ผลิตน้ำเชื้อ จะต้องถูกกักแยกไว้ตรวจสุขภาพโดยสัตวแพทย์ประจำศูนย์ผลิตน้ำเชื้อ และมีหลักฐานการตรวจทดสอบโรคจากห้องปฏิบัติการของกรมปศุสัตว์ หรือห้องปฏิบัติการที่กรมปศุสัตว์รับรอง ว่าไม่เป็นโรค โดยปฏิบัติตามหลักเกณฑ์และวิธีการการนำสัตว์เข้ามาในศูนย์ผลิตน้ำเชื้อ และการกักแยกสัตว์ไว้ตรวจสุขภาพที่อธิบดีประกาศกำหนด

(๓) สัตว์ที่นำออกไปจากเขตเลี้ยงสัตว์แล้วหากจะนำกลับเข้าเขตเลี้ยงสัตว์ ต้องปฏิบัติตามข้อ (๒)

(๔) ต้องทำเอกสารรายงานการเคลื่อนย้ายสัตว์ของศูนย์ผลิตน้ำเชื้อสำหรับผสมพันธุ์สัตว์ เพื่อแจ้งต่อคณะกรรมการให้รับทราบทันที ทุกครั้งที่มีการนำสัตว์พ่อพันธุ์เข้ามาหรือออกจากศูนย์ผลิตน้ำเชื้อ

(๕) ต้องทำเครื่องหมายประทับที่ตัวสัตว์ทุกตัวของศูนย์ผลิตน้ำเชื้อ เช่น การติดเบอร์หู การตีเย็นสัก หรือโดยวิธีอื่นใดซึ่งเมื่อมีการประทับแล้วจะติดคงทนถาวร

(๖) ในกรณีที่พบว่ามีโรคระบาดสัตว์หรือสงสัยว่ามีโรคระบาดสัตว์เกิดขึ้นในบริเวณศูนย์ผลิตน้ำเชื้อ ให้ผู้ประกอบการหรือสัตวแพทย์ประจำศูนย์ผลิตน้ำเชื้อปฏิบัติตามกฎหมายโรคระบาดสัตว์

ข้อ ๑๙ ต้องไม่นำสัตว์ที่เป็นโรคทางพันธุกรรมตามที่อธิบดีประกาศกำหนด เข้ามาในบริเวณศูนย์ผลิตน้ำเชื้อ หากตรวจพบโรคทางพันธุกรรมให้นำพ่อพันธุ์สัตว์ตัวนั้นออกจากศูนย์ผลิตน้ำเชื้อและให้ทำลายน้ำเชื้อแช่แข็งที่เก็บอยู่ในสต๊อกของพ่อพันธุ์ตัวดังกล่าว รวมทั้งน้ำเชื้อที่มีการขาย จำหน่าย จ่าย แจก แลกเปลี่ยน หรือมีไว้เพื่อขายซึ่งน้ำเชื้อทั้งหมดทันที

ข้อ ๒๐ ต้องจัดให้มีระบบการควบคุมและกำจัดสัตว์พาหะนำโรคในบริเวณศูนย์ผลิตน้ำเชื้อและบริเวณพื้นที่โดยรอบ

ข้อ ๒๑ ต้องมีโปรแกรมการจัดการสุขภาพพ่อพันธุ์ตามความเหมาะสม เช่น มีโปรแกรมการฉีดวัคซีน โปรแกรมการถ่ายพยาธิภายในและพยาธิภายนอก

ข้อ ๒๒ การรักษาโรคต้องอยู่ภายใต้ความดูแลของสัตวแพทย์ประจำศูนย์ผลิตน้ำเชื้อหรือ ผู้ซึ่งสัตวแพทย์ประจำศูนย์ผลิตน้ำเชื้อมอบหมาย และต้องเก็บข้อมูลการรักษาให้สามารถตรวจสอบย้อนกลับได้อย่างน้อยสองปี

ข้อ ๒๓ สัตว์ทุกตัวที่อยู่ในศูนย์ผลิตน้ำเชื้อจะต้องได้รับการตรวจโรคและรับรอง โดยสัตวแพทย์สำนักเทคโนโลยีชีวภาพการผลิตปศุสัตว์เป็นประจำอย่างน้อยปีละหนึ่งครั้งขึ้นอยู่กับชนิดของโรคนั้น ๆ สำหรับค่าใช้จ่ายในการตรวจโรค (ถ้ามี) ให้ผู้ประกอบการเป็นผู้รับผิดชอบ

ส่วนที่ ๒
การผลิตน้ำเชื้อสำหรับผสมเทียม

ข้อ ๒๔ การผลิตน้ำเชื้อสำหรับผสมเทียม ต้องปฏิบัติตามหลักเกณฑ์และวิธีการ ดังนี้

(๑) พ่อพันธุ์ที่เคยผ่านการผสมพันธุ์ตามธรรมชาติ จะต้องผ่านการตรวจโรคโดยสัตวแพทย์ตามข้อ ๑๘ (๒) โดยพ่อพันธุ์นั้นต้องอยู่ในศูนย์ผลิตน้ำเชื้อและไม่นำไปผสมพันธุ์ตามธรรมชาติเป็นเวลาติดต่อกันไม่น้อยกว่าหกเดือน ก่อนทำการรีดเก็บน้ำเชื้อ

(๒) ในช่วงยี่สิบแปดวันก่อนรีดเก็บน้ำเชื้อ พ่อพันธุ์รวมทั้งตัวล่อที่ใช้ในการรีดเก็บน้ำเชื้อต้องสมบูรณ์แข็งแรง และไม่เป็นโรคหรือโรคทางพันธุกรรมตามที่อธิบดีประกาศกำหนด

(๓) กระบวนการรีดเก็บและผลิตน้ำเชื้อสำหรับผสมพันธุ์สัตว์ ให้ปฏิบัติตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่อธิบดีประกาศกำหนด

ข้อ ๒๕ ต้องระบุชื่อศูนย์ผลิตน้ำเชื้อ ชนิด พันธุ์ ชื่อหรือหมายเลขพ่อพันธุ์ที่ให้น้ำเชื้อ และวัน เดือน ปี ที่ผลิต บนหลอดหรือภาชนะบรรจุน้ำเชื้อให้ชัดเจน น้ำเชื้อในหลอดหรือภาชนะบรรจุต้องมาจากพ่อพันธุ์ตรงตามที่ระบุไว้บนหลอดหรือภาชนะบรรจุเท่านั้น และชื่อหรือหมายเลขพ่อพันธุ์ที่ระบุบนหลอดน้ำเชื้อต้องตรงกับชื่อหรือหมายเลขพ่อพันธุ์ที่อยู่ในหนังสือรับรองการตรวจโรค

ข้อ ๒๖ น้ำเชื้อแช่แข็งที่ผลิตแล้ว ต้องเก็บไว้ภายใต้การควบคุมของสัตวแพทย์ประจำศูนย์ผลิตน้ำเชื้อนั้น ๆ ไม่น้อยกว่ายี่สิบแปดวัน ในระหว่างนี้พ่อพันธุ์ที่ให้น้ำเชื้อตลอดจนสัตว์อื่นที่อยู่ในศูนย์ผลิตน้ำเชื้อต้องไม่ปรากฏว่าเป็นโรค หรือโรคทางพันธุกรรมตามที่อธิบดีประกาศกำหนด

ข้อ ๒๗ ในกรณีที่มีโรคระบาดหรือสงสัยว่ามีโรคระบาดเกิดขึ้นในศูนย์ผลิตน้ำเชื้อให้หยุดทำการผลิตน้ำเชื้อทันที

ข้อ ๒๘ เพื่อประโยชน์ในการควบคุมมาตรฐานคุณภาพน้ำเชื้อ ศูนย์ผลิตน้ำเชื้อต้องยินยอมให้เจ้าหน้าที่ที่ได้รับมอบหมายจากอธิบดี เก็บตัวอย่างน้ำเชื้อเพื่อตรวจสอบคุณภาพน้ำเชื้อ

ส่วนที่ ๓

การบันทึกข้อมูล

ข้อ ๒๙ ผู้ประกอบการต้องบันทึกข้อมูลเพื่อให้เจ้าหน้าที่ของกรมปศุสัตว์ตรวจสอบได้ และสามารถตรวจสอบย้อนหลังได้เป็นเวลาอย่างน้อยห้าปี ดังนี้

(๑) บันทึกจำนวนสัตว์ในศูนย์ผลิตน้ำเชื้อและจำนวนพ่อพันธุ์

(๒) บันทึกพันธุ์ประวัติพ่อพันธุ์ ระบุวัน เดือน ปีเกิด พันธุ์ สายเลือด ประวัติพ่อ แม่ และแหล่งที่มา (ถ้ามี)

(๓) บันทึกรายละเอียดของน้ำเชื้อพ่อพันธุ์ที่รีดเก็บได้ทุกครั้ง เช่น ปริมาตร สี ความหนาแน่นของตัวอสุจิ การเคลื่อนไหวหมู่ ความเข้มข้น เปอร์เซ็นต์ตัวอสุจิที่มีชีวิต เป็นต้น

(๔) บันทึกปริมาณน้ำเชื้อที่ผลิต จำหน่าย สต๊อกน้ำเชื้อ และปลายทางที่จำหน่ายออกไป

การบันทึกข้อมูลตามวรรคหนึ่ง ให้เป็นไปตามที่คณะกรรมการกำหนด

หมวด ๗

การพักใช้และการเพิกถอนใบรับรองมาตรฐาน

ส่วนที่ ๑

การพักใช้การรับรอง

ข้อ ๓๐ เมื่อคณะกรรมการตรวจพบหรือได้ทราบสาเหตุที่อาจก่อให้เกิดปัญหาในระบบการผลิตน้ำเชื้อ ดังต่อไปนี้

(๑) ตรวจพบปัญหาที่อาจก่อให้เกิดผลกระทบต่อระบบการผลิตน้ำเชื้อ

(๒) ผู้ประกอบการไม่ดำเนินการจัดทำแนวทางแก้ไขปัญหาตามที่คณะกรรมการได้แจ้งเตือน

(๓) พ้นระยะเวลาที่ให้ผู้ประกอบการดำเนินการแก้ไขปัญหาข้อบกพร่อง

ข้อ ๓๑ ให้คณะกรรมการรวบรวมหลักฐานและเอกสารที่พิสูจน์ได้ว่าเป็นไปตามข้อ ๓๐ เสนออธิบดีผ่านผู้อำนวยการสำนักเทคโนโลยีชีวภาพการผลิตปศุสัตว์ เพื่อใช้พิจารณาประกอบการพักใช้ใบรับรองมาตรฐาน

ข้อ ๓๒ ในกรณีที่มีผลการพิจารณาให้พักใช้ใบรับรองมาตรฐาน ให้สำนักเทคโนโลยีชีวภาพการผลิตปศุสัตว์แจ้งผู้ประกอบการทราบเป็นหนังสือ และให้ผู้ประกอบการหยุดอ้างถึงการได้รับใบรับรองมาตรฐานนับแต่วันที่ทราบคำสั่งพักใช้ใบรับรองมาตรฐาน

การพักใช้ใบรับรองมาตรฐานแต่ละครั้งมีระยะเวลาไม่เกินหนึ่งร้อยยี่สิบวัน

ข้อ ๓๓ ให้คณะกรรมการตรวจติดตามผลการแก้ไขอีกครั้ง ก่อนครบระยะเวลาพักใช้ใบรับรองมาตรฐาน ถ้าผู้ประกอบการสามารถแก้ไขได้อย่างมีประสิทธิผลและใบรับรองมาตรฐานยังไม่สิ้นอายุ ให้เสนออธิบดีเพื่อพิจารณาคงไว้ซึ่งการรับรองต่อไป แต่ถ้าใบรับรองมาตรฐานสิ้นอายุ ให้ยื่นขอการรับรองใหม่

ข้อ ๓๔ ในกรณีที่ผู้ประกอบการยังไม่สามารถแก้ไขได้ ให้ดำเนินการส่งผลการตรวจประเมินให้อธิบดีพิจารณาพักใช้ใบรับรองมาตรฐานต่อเนื่องจากการพักใช้ครั้งที่แล้วอีกครั้ง และหากผลการดำเนินการในรอบที่สอง พบว่าคณะกรรมการให้พักใช้ใบรับรองมาตรฐานอีกครั้ง ให้ดำเนินการเพิกถอนใบรับรองมาตรฐานตามข้อ ๓๕ ต่อไป

ส่วนที่ ๒
การเพิกถอนการรับรอง

ข้อ ๓๕ เมื่อคณะกรรมการตรวจพบหรือรับทราบสาเหตุที่ก่อให้เกิดผลกระทบร้ายแรงในระบบการผลิตน้ำเชื้อ ตัวอย่างเช่น การนำสัตว์พ่อพันธุ์หรือน้ำเชื้อที่ไม่ได้รับการรับรองมากล่าวอ้าง การปลอมผลตรวจโรคทางห้องปฏิบัติการ ปลอมแปลงเอกสาร การปลอมใบรับรอง การแก้ไขใบรับรอง เป็นต้น หรือมีหลักฐานที่แสดงให้เห็นว่าผู้ประกอบการที่ได้รับการรับรองกระทำผิดต่อกฎหมายที่เกี่ยวข้อง ให้คณะกรรมการรวบรวมหลักฐานและเอกสาร เสนออธิบดีผ่านผู้อำนวยการสำนักเทคโนโลยีชีวภาพการผลิตปศุสัตว์ เพื่อใช้พิจารณาประกอบการเพิกถอนใบรับรองมาตรฐาน

ข้อ ๓๖ ในกรณีที่มีผลการพิจารณาให้เพิกถอนใบรับรองมาตรฐาน ให้สำนักเทคโนโลยีชีวภาพการผลิตปศุสัตว์ แจ้งผู้ประกอบการทราบเป็นหนังสือ และให้ผู้ประกอบการหยุดอ้างถึงการได้รับใบรับรองมาตรฐานนับแต่วันที่ได้รับหนังสือแจ้งคำสั่งเพิกถอนใบรับรองมาตรฐาน และให้ผู้ประกอบการคืนใบรับรองมาตรฐานภายในสิบห้าวันนับจากวันที่ทราบคำสั่งนั้น

ข้อ ๓๗ ผู้ประกอบการที่ถูกเพิกถอนใบรับรองมาตรฐาน จะไม่ได้รับการพิจารณารับรองศูนย์ผลิตน้ำเชื้อมาตรฐานเป็นเวลาหนึ่งปีนับแต่วันที่มีคำสั่งเพิกถอนใบรับรองมาตรฐาน

/หมวด ๘...

หมวด ๘
การอุทธรณ์

ข้อ ๓๘ ผู้ประกอบการที่ถูกพักใช้ใบรับรองมาตรฐานหรือถูกเพิกถอนใบรับรองมาตรฐาน มีสิทธิอุทธรณ์คำสั่งดังกล่าวเป็นหนังสือต่ออธิบดีภายในสามสิบวันนับแต่วันที่ได้รับหนังสือแจ้งคำสั่งคำวินิจฉัยของอธิบดีให้เป็นที่สุด

ประกาศ ณ วันที่ ๑๕ พฤศจิกายน พ.ศ. ๒๕๖๐

(นายอภัย สุทธิสังข์)
อธิบดีกรมปศุสัตว์

เลขที่รับ.....
วันที่.....
หน่วยงานที่รับ.....
ผู้รับคำขอ.....
(สำหรับเจ้าหน้าที่กรอก)

แบบคำขอใบรับรองมาตรฐานศูนย์ผลิตน้ำเชื้อสำหรับผสมพันธุ์สัตว์ เพื่อจำหน่าย

เขียนที่.....

วันที่.....

1. **ชื่อผู้ประกอบการ** (นาย/นาง/นางสาว).....

สัญชาติ.....อยู่บ้านเลขที่.....หมู่.....ตำบล.....

อำเภอ.....จังหวัด.....รหัสไปรษณีย์.....

โทรศัพท์.....โทรศัพท์เคลื่อนที่.....โทรสาร.....

2. **ชื่อศูนย์ผลิตน้ำเชื้อ**.....

ตั้งอยู่ที่.....หมู่.....ตำบล.....อำเภอ.....

จังหวัด.....รหัสไปรษณีย์.....โทรศัพท์.....

โทรศัพท์เคลื่อนที่.....โทรสาร.....

3. **สัตวแพทย์ประจำศูนย์ผลิตน้ำเชื้อ** (ชื่อ สกุล).....

ใบอนุญาตเป็นผู้ประกอบวิชาชีพการสัตวแพทย์ เลขที่ .....

วันที่ออก.....วันที่หมดอายุ.....

อยู่บ้านเลขที่.....หมู่.....ตำบล.....อำเภอ.....

จังหวัด.....รหัสไปรษณีย์.....โทรศัพท์.....

โทรศัพท์เคลื่อนที่.....โทรสาร.....

4. ประเภทของศูนย์ผลิตน้ำเชื้อ ที่ต้องการให้กรมปศุสัตว์รับรอง

( ) โคนม ( ) โคเนื้อ ( ) กระบือ ( ) สุกร ( ) แพะ ( ) แกะ

5. ศูนย์ผลิตน้ำเชื้อแห่งนี้ ( ) เคย ( ) ไม่เคย ได้รับการรับรองมาตรฐานจากกรมปศุสัตว์มาก่อน

6. แหล่งที่มาของพ่อพันธุ์และสัตว์ในศูนย์ผลิตน้ำเชื้อ

( ) ผลิตเอง ( ) ซื้อจากเกษตรกร ฟาร์ม หรือ บริษัทในประเทศ

( ) นำเข้าจากต่างประเทศ ( ) อื่นๆ คือ .....

17. การทำวัคซีน (ระบุชื่อวัคซีนป้องกันโรค).....

.....

.....

.....

18. ระบบการกำจัดของเสีย

- บ่อบำบัดน้ำเสีย ( ) มี ( ) ไม่มี
- ระบบระบายของเสียและสิ่งปฏิกูลจากโรงเรือนเลี้ยงสัตว์ ( ) มี ( ) ไม่มี
- การทำความสะอาดโรงเรือนอย่างสม่ำเสมอ ( ) มี ( ) ไม่มี

19. ระบบการทำทะเบียนประวัติสัตว์และการทำเครื่องหมายที่ตัวสัตว์ ( ) มี ( ) ไม่มี

20. การนำพ่อพันธุ์สำหรับผลิตน้ำเชื้อไปใช้ผสมพันธุ์ตามธรรมชาติกับแม่โค ( ) มี ( ) ไม่มี

ลงชื่อ.....

(.....)

ผู้ประกอบการ/ผู้รับมอบอำนาจ

เอกสารประกอบการยื่นคำขอ

1. สำเนาแสดงการเป็นนิติบุคคล ถ้าผู้ขอรับใบรับรองเป็นนิติบุคคล
2. แผนผังแสดงที่ตั้งโรงเรือนเลี้ยงสัตว์ โรงเรือนกักกันสัตว์ โรงเรือนหรือบริเวณสำหรับทำการรีดเก็บน้ำเชื้อโรงเรือนสำหรับเก็บอาหารและสิ่งปลูกสร้างโดยสังเขป พร้อมภาพถ่าย
3. ภาพถ่ายพ่อพันธุ์ และหมายเลขประจำตัวพ่อพันธุ์สัตว์
4. หนังสือรับรองสุขภาพพ่อพันธุ์สัตว์ ซึ่งออกโดยผู้ได้รับอนุญาตเป็นผู้ประกอบวิชาชีพการสัตวแพทย์ชั้นหนึ่งจากสัตวแพทยสภา ว่าได้ทำการตรวจโรค และทดสอบโรคตามที่กรมปศุสัตว์ประกาศกำหนด (ประกาศกรมปศุสัตว์ เรื่องการนำสัตว์เข้ามาในศูนย์ผลิตน้ำเชื้อและการกักแยกสัตว์ไว้ตรวจสุขภาพ) โดยแนบหลักฐานการทดสอบจากห้องปฏิบัติการของกรมปศุสัตว์หรือห้องปฏิบัติการที่กรมปศุสัตว์รับรอง
5. หนังสือยินยอมเป็นผู้ปฏิบัติงานประจำศูนย์ผลิตน้ำเชื้อ ของสัตวแพทย์ซึ่งได้รับใบอนุญาตเป็นผู้ประกอบวิชาชีพการสัตวแพทย์ชั้นหนึ่งจากสัตวแพทยสภา